

0222:an

Aktuellt för Skinnskattebergs kommun - Årgång 25, Nr 7 september 2009

Skinnskattebergs kommun

Kommunstyrelsen sammanträder

Tisdagen den 8 september kl 13.15
i Röda rummet, Kommunhuset

Kommunfullmäktige sammanträder

Måndagen den 28 september
på Kulturhuset Korpen

Ärendelista publiceras på
www.skinnskatteberg.se
ca 1 vecka innan sammanträdet.

Välkomna!

Ur detta nummer:

- * Ny redaktör, ny adress sid. 2
- * Aktivitetskalender sid. 3
- * Den nya influensan sid. 4
- * Ny skola... sid. 6
- * Beställa en saga? sid 7
- * Biblioteket informerar sid. 9
- * 4:or på läger! sid. 10
- * Det händer på Korpen sid. 11
- * Miljöstipendium sid. 10
- * Stacken har flyttat sid. 14
- * Studiecirklar sid. 18
- * Festival! sid. 19

Och mycket mer...

Nästa manusstopp: Den 11 september
Utgivningsdatum: Den 30 september

Lördag den 19/9 kl 16.00 Baggbro skola

Pris: ord. 100:- TF medl, stud, arbetslösa, pensionärer 80:-
Grundskoleelever 60:- Info och bokning: 0222-131 15
076-766 12 23. OBS begränsat antal platser!

Arr: Skinnskattebergs TF Et Baggbrobygdens byalag

Brukar du använda

Samlingssalen på Hemgården?

Tummen upp! äntligen är vi igång med
ombyggnationen på Hemgården.

Tummen ner! på grund av ombygg-
nationen behöver vi Samlingssalen på
Hemgården till allrum och matrum, vi
kan inte hyra/låna ut den alls mellan
090803-091120.

Hjärtligt välkomna att boka Samlings-
salen efter den 20 november.

Monika Selin

Skolans matsedel vecka 36-40

Vecka 36.

- Onsdag: Sprödbakad fisk med kall citron/
limesås.
Torsdag: Ärtsoppa & pannkaka.
Fredag: Pasta Carbonara. (Bacon, champin-
joner, lök)

Vecka 37

- Måndag: Ugnsbakad korv & potatismos.
Tisdag: Lasses färsbiffar, tomatås & ris.
Onsdag: Fiskgratäng & potatis.
Torsdag: Spaghetti & köttfärssås.
Fredag: Jambalaya & kall sås.

Vecka 38.

- Måndag: Pytt i panna & rödbetor.
Tisdag: Grekiska färsbiffar med tzatziki & pasta.
Onsdag: Panerad fisk med örtsås & potatis.
Torsdag: Grönsakssoppa & Pannkaka.
Fredag: Chili con carne & ris.

Vecka 39.

- Måndag: Korv & makaroner.
Tisdag: Husmans färsbiffar, sås, grönsaker &
potatis.
Onsdag: Fiskpanett & stuvad spenat.
Torsdag: Pizza med skinka & ost, pizzasallad.
Fredag: Lovdag

Vecka 40.

- Måndag: Korv & stuvade morötter.
Tisdag: Schweizare, sås, grönsaker & potatis.
Onsdag: Stekt fisk med pikantsås & potatis.
Torsdag: Köttfärssoppa & pannkaka.
Fredag: Köttgryta med ris.

0222:ans redaktion:

Redaktörer: Marie Wennerström,
Anders Pettersson

Redaktionsråd: Redaktörerna samt Marlene Carlsson

Adress: 0222:an, Box 101
739 22 Skinnskatteberg

tfn: 0222 - 450 05

fax: 0222 - 411 92

e-post: 0222@skinnskatteberg.se

Ansvarig utgivare: Kommunchef Leena Berglund
0222:an utkommer med 10 nummer/år. Den finns även att hämta
i kommunhusets reception, på biblioteket samt på webben:
www.skinnskatteberg.se. Du kan prenumerera på 0222:an för
120:- om året. Kontakta redaktionen.

Nya tider

Visst är det härligt med förändring! Man kan få perspektiv på saker och ting och i bästa fall lust och inspiration. Under våren har ju Anders på biblioteket hjälpt till att få ihop 0222:an. Det har gått så bra att han fortsätter i höst.

Redaktör för 0222:an nummer 8-10 är alltså Anders Pettersson. Vi har även en ny epost-adress för 0222:ans manus: **0222@skinnskatteberg.se**. Redaktionens telefonnummer blir 0222-450 05.

Redaktionsrådet lever vidare med samma medlemmar, dvs gamla redaktören (jag), nya redaktören (Anders) och Marlene Carlsson, vår turism- och näringslivssamordnare.

/Marie Wennerström

Information om strandnära byggande

En ny strandskyddslag gäller från 1 juli -09. Den nya lagen underlättar i viss del för kommunerna att bevilja strandnära byggande.

Skinnskattebergs kommun vill gärna få in synpunkter från allmänheten om områden som är intressanta för byggnation av fritids- eller permanentboende.

Önskemålen ska utgöra underlag för den nya översiktsplanen.

Synpunkter lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden Michael Zerai Tfn. 0222-45127

Vinnare Sommarkryss 2009

Lars Landin
Barbro Bergquist
samt Majlis och Sven Kåberg

som vann varsit exemplar av boken
"Matresa i Västmanland"

Tack till alla er som skickat in lösningen
av krysset!

Aktivitetskalender

September

- 1 **JUNIS-moviekids.** JUNIS IOGT-NTOs juniorförbund i Skinnskatteberg Första träffen för hösten. Moviekids + terminsplanering. Skolvägen 8 kl.17.30
- 2 Gosedjurs **picknick** på Stacken. Ta med ditt gosdjur så har vi picknick tillsammans ute på gräset. 10.30
- 2 **Tipsbingopromenad** från Främjarestugan kl. 18.00
- 2 **BioKorpen.** Film fr 15 år kl 19.30. Se sid 9
- 2 Alliansen, dvs centerpartiet, folkpartiet, kristdemokraterna och moderaterna, har **månadsmöte** kl 18.30 i St Davidsgården. Välkommen!
- 3 IOGT-föreningen 1123 Skinnskatteberg har **månadsmöte** kl 19 i sin lokal på Skolvägen 8. Välkommen!
- 4 **Babypaketstillverkning.** Vi tillverkar startpaket till nyblivna mödrar i Angola. Kom gärna och var med. Vi är i övervakningen på S:t Davidsgården i Skinnskatteberg kl.10
- 6 **Grottutflykt** med SNF. Utflykten går till Brandbo kvarn, Himmeta. Intresserade kan efteråt besöka Jäders bruks marknad, strax väster om Arboga. Samling vid Centralskolans parkering kl. 10.00. Medtag fika. Kontaktperson Bernt-Olov Johansson tel. 41312
- 6 **Svamputflykt.** Samling på centralskolans parkering kl. 10 och under Ulla Janssons ledning åker vi ut i skogen och lär oss nya svampsorter. Ta med fika. Info: 412 20 Arr: Friluftsförbundet lokaldelning i Skinnskatteberg
- 7 Heds kyrkliga **syförening har möte.** Hemma hos Erik och Britta i Karlsberg kl. 14
- 7 **Barn o ungdomsverksamhet i Heds Vävstuga.** Alla från 6 år och uppåt kan prova på att väva på olika sätt, påta, virka, sticka m.m.Varje måndag mellan kl.18.00 - 19.30 i Heds Vävstuga i Bernshammar.
- 7 **Gympa** varje måndag i gymnastiksalen 19-20. Skinnskattebergs gymnastikförening
- 8 **Kommunstyrelsen sammanträder** kl 13.15 i Röda rummet, Kommunhuset Ärendelista på www.skinnskatteberg.se ca 1 vecka innan sammanträdet. Välkomna!
- 8 **Cope- föräldrautbildning.** Informationsmöte på Stacken, Kyrkvägen 1. kl. 19-20 Fika! Annonns på sid. 14
- 9 **Utflykt** på herrgårdsängen med SÅPBUBBLOR. Vi går från Stacken 10.00. Ta med matsäck och något att sitta på. (vi tar med kaffetermos) telefon 45055
- 9 **Korsdraget** kl 13! I S:t Davidsgården i Skinnskatteberg. "Dan Andersson - jag vill ut att vandra" Bertil Olsson spelar och sjunger.
- 9 **Aerobics** varje onsdag i gymnastiksalen 19-20. Skinnskattebergs gymnastikförening
- 9 Alliansen har politiskt **UPPTAKTSMÖTE** på Galleri Astley kl 19. Se annons på sid. 13
- 10 **Konsert** på Kulturhuset Korpen kl 19.00. Marie Macleod, cello och Martin Sturfelt, piano. Se sid 9
- 12 **Hembygdsauktion.** Bysala Hembygdsgård kl. 19.00. Handarbeten, hantverk, hembakat mm. Kaffeservering och lotterier. Varmt välkomna!
- 13 **BioKorpen.** Matinéfilm från 7 år kl 15.00. Film tillåten från 11 år kl 18.00 Information om filmtitlar finns på biblioteket och www.biokorpen.se
- 14 **Informationskväll** med Unga Örnar kl. 18.00 i Bowlinghallen/ ABF's kontor. Se annons på sid. 24
- 14 Folkpartiet har **månadsmöte** i Hedgården kl 19 Frågor inför kommunfullmäktiges sammanträde + budgetfrågor. Du som vill vara med oss inför nästa val är hjärtligt välkommen!
- 15 **Idéträff** inför "Kyrkans tisdag" i Hedgården, Hed. Öppen förskola OCH Träff för vuxna under samma tid. Första gången bestämmer vi vad träffarna skall innehålla och hur ofta vi vill ses. Kom och säg din mening. Vi fikar tillsammans vid 10-tiden.
- 19 **Teaterföreställning:** Lifsens rot. Kl.16.00 i Baggbro skola. Se annons sid. 1
- 20 **Kyrkoval 2009**
- 21 Heds kyrkliga syförening har **möte.** Hemma hos Eva Borg i Bubbarsbo. Vill du vara med, kontakta ordförande Gunilla Persson. 0222-320 90
- 23 **Korsdrag** i S:t Davidsgården i Skinnskatteberg kl. 13. Hemlig gäst!
- 24 **Föreläsning.** Fil. Dr. John Steinberg. Ämne: Ledarskap i klassrummet. Se annons på sid 8
- 25 **Konsert** på Kulturhuset Korpen med "Duo KeMi" violin och gitarr kl 19.00. Se annons sid 9
- 26 **Konsert** med Ludvika oratoriekör och Mc Plummer's. Konsert i Skinnskattebergs kyrka. "A drop of Irish..." Ledning: Susanne Bågenfelt Välkomna!
- 27 **BioKorpen.** Matinéfilm för alla kl 15.00 Film tillåten från 15 år kl 18.00 Information om filmtitlar finns på biblioteket och på www.biokorpen.se
- 27 **Berättarkväll** i Baggbro skola kl. 19. Arr: Baggbrobygdens byalag
- 28 **Miljövänliga veckan** börjar. Miljövänliga Veckan uppmärksammas av SNF. Håll utkik!
- 28 **Kommunfullmäktige sammanträder** på Kulturhuset Korpen Ärendelista på www.skinnskatteberg.se ca 1 vecka innan sammanträdet. Välkomna!
- 29 "Vardagslivets bilder" **Hembygdsafton** i Hedgården. Hedkören medverkar.
- 30 Alliansen, dvs centerpartiet, folkpartiet, kristdemokraterna och moderaterna har **månadsmöte** kl 18.30 i St Davidsgården.

EFTERLYSNING!!!

En liten vit och svart kanin,
upphittad på Sotvretsvägen.

Ring Marie: 070-315 12 95

Information och råd om nya influensan A (H1N1)

Nu börjar höstterminen och många barn samlas i skolan och förskolan. Då finns det risk för att influensa A(H1N1) sprids. Därför är det viktigt att både barn och vuxna är noga med att följa hygienrutiner: tvätta händerna ofta och noggrant, hosta och nysa i armvecket och stanna hemma om man är sjuk.

Snabbfakta

Influensa A(H1N1) är ett nytt influensavirus som sprids över världen. För de allra flesta innebär influensan en ofarlig men ibland obehaglig sjukdom med symtom som går över på några få dagar. Feber, hosta, halsont, ont i kroppen och huvudvärk är vanliga symtom. Det är viktigt att hindra smittspridningen för att skydda dem som kan bli allvarligt sjuka av influensa.

Bakgrund

Varje år är vi vana vid att influensan dyker upp, som regel under vinterhalvåret. Ungefär fem procent i befolkningen brukar insjukna och tidvis blir frånvaron hög i skolor och på arbetsplatser. Dessa återkommande influensaepidemier är vi vana vid. De personer som har haft influensa får en immunitet som finns kvar i många år och skyddar mot kommande snarlika influensavirus.

Ibland byter dock influensavirus skepnad totalt, vilket innebär att ingen är immun. Influensa A(H1N1) är ett sådant nytt virus. Virusets orsakar samma sjukdom men många fler blir sjuka. Vad man sett hittills är att äldre personer har insjuknat i influensa A(H1N1) i mycket liten omfattning. Troligen har de ett visst skydd efter tidigare influensaepidemier. De som framförallt har blivit sjuka är barn och unga personer under 30 år.

Nya influensan: Inte farligare – men fler drabbas

Symtomen för influensa A(H1N1) liknar dem för den återkommande säsongsinfluensan och är ofta lindrigare än så och kan likna en vanlig förkylning. De allra flesta som smittats har haft en lindrig sjukdom, och endast en liten andel har blivit svårt sjuka. Trots detta blir det faktiska antalet som får en svårare sjukdom stort då influensan drabbar så många.

Sjukdomsbilden är ett ofta hastigt insjuknande i frossa, feber, muskelvärk, huvudvärk och därefter tilltagande symtom från luftvägarna, främst hosta. Ibland får man också kräkningar och diarré. Tillståndet brukar ge sig efter några dagar och efter en vecka är man frisk igen. En tid efteråt kan man fortsätta hosta och känna trötthet.

Den som får influensa kan också drabbas av följsjukdomar. Hos barn är öroninflammation den vanligaste komplikationen. Risk för att bli allvarligt sjuka, t.ex. få lunginflammation, löper framförallt de personer som har underliggande sjukdomar som hjärt- och lungsjukdomar eller diabetes, får cancerbehandling, eller har andra sjukdomar eller behandlingar som ger nedsatt immunförsvar. Även gravida kvinnor anses tillhöra en riskgrupp, eftersom immunförsvaret är något nedsatt under en graviditet.

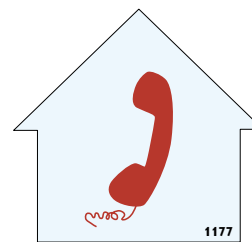
Så här minskar du risken att du eller andra smittas

Tvätta händerna ofta

Hosta och nysa i armvecket

Stanna hemma om du är sjuk
Kontakta sjukvården om du har frågor

Information och råd om nya influensan A (H1N1)

Smittspridning

Viruset finns i salivdroppar som sprids vid hosta och nysning. Smittan flyger inte långa vägar i luften utan det krävs nära kontakt med den som är sjuk för att själv drabbas. Virus kan också överföras till ytor, handtag etc. Kontakt med dessa kan innebära att man för över viruset, via sina händer, till slemhinnor som t.ex. näsa och öga. Influensa smittar mest i samband med att personen blir sjuk. Därefter avtar smittsamheten fort. Efter 7 dagar eller efter en dag utan feber räknar man med att smittsamheten har upphört. Små barn kan däremot smitta något längre.

Åtgärder som kan förebygga smittspridning

● Vaccination

I slutet av september räknar man med att vaccin mot influensa A(H1N1) börjar levereras till Sverige och vaccination av befolkningen kan komma igång.

● Stanna hemma när du är sjuk

Precis som vid annan influensa gäller det att minimera antalet kontakter. Barn kan gå till förskola/skola när symtomen har klingat av och allmäntillståndet är gott. Bra tumregler är minst ett dygns feberfrihet och att barnet har ork och aptit för att orka med en hel dags aktiviteter. Som regel tar det en vecka.

● "Hostetikett"

Minska risken för att sprida "host- och nysdroppar". Hosta och nys i armvecket eller i en pappersnäsdug som sedan slängs direkt.

● Hygien

Minska risken för att sprida virus genom att tvätta händerna ofta med tvål och vatten. Handsprit är ett bra komplement.

● Skolstängning

Det finns mycket lite som talar för att skolstängning har någon större inverkan på influensans utbredning och rekommenderas inte generellt. Det kan också få negativa konsekvenser för samhället, skolan och familjen både ekonomiskt och socialt. Skolstängning kan dock, bl.a. ur arbetsmiljösynpunkt, vara motiverat i enstaka fall. Beslutet tas då av verksamhetsansvariga, som kan få stöd i bedömningen av smittskyddsläkare. Läs mer i Socialstyrelsens vägledning (länk nedan).

Vaccination

Ett vaccin mot den nya influensan är under produktion och utprovning. Sverige har beställt 18 miljoner doser, vilket räcker till hela befolkningen. Vaccinet levereras i slutet av september. Två doser ska ges med några veckors mellanrum. Vaccinet beräknas vara godkänt för att användas på alla över 6 månaders ålder, men ytterligare tester och analyser pågår.

Landstingen förbereder nu för att alla som bor i Sverige ska kunna vaccineras. Hur vaccineringen organiseras varierar från landsting till landsting och om skolhälsovården ska engageras beslutas inom varje landsting.

Alla uppmanas vaccinera sig!

Ju fler som vaccinerar sig desto mindre virus kommer det att finnas i samhället, vilket innebär att färre blir sjuka och riskerar svår sjukdom. När mindre virus cirkulerar skyddas även de som av olika anledningar inte kan vaccinera sig.

Utvecklingen

Om Sverige lyckas väl med vaccineringen kan utvecklingen av influensa A(H1N1) bromsas. Annars kommer den troligen att spridas i Sverige under hösten. Det är också mycket troligt att när den första "vågen" mattats av kommer influensan tillbaka i en andra och eventuellt tredje "våg" under nästa år. Det finns också en risk att viruset förändras och blir mer aggressivt, men i nuläget är det inget som talar för att detta håller på att ske.

Om du blir sjuk

Precis som vid vanlig influensa behöver man inte uppsöka sjukvård om man är lindrigt sjuk. Egenvård räcker. Symtomen kan lindras med bl.a. receptfria feber- och smärtstillande läkemedel. Drink rikligt med dryck.

Det finns speciella virusläkemedel (Tamiflu®, Relenza®) som "bromsar och lindrar" förloppet om det sätts in tidigt (inom 48 timmar). Eftersom viruset riskerar att bli resistent (motståndskraftigt) ska läkemedlen användas med stor försiktighet. Det är framförallt svårt sjuka personer och de som tillhör en riskgrupp som ska få sådan behandling. Antibiotika hjälper inte mot virus och ges enbart om patienten fått komplikationer orsakade av bakterier.

Den som tillhör en riskgrupp, har andningsbesvär eller misstänker någon annan komplikation rekommenderas att kontakta sjukvården per telefon.

Ring 1177 Sjukvårdsrådgivningen eller ditt landstings sjukvårdsrådgivning så hjälper de dig. Undvik att gå direkt till akuten eller vårdcentral eftersom man då riskerar att sprida smitta. Sjukvården har rutiner för att ta hand om misstänkta fall och det är därför bra om de är förberedda när någon söker vård.

Mer information

- Information om influensa A(H1N1) på www.krisinformation.se
- Affisch – Den nya influensan. Undvik att smittas och att smitta andra (finns på www.socialstyrelsen.se)
- Icke-medicinska åtgärder för att begränsa smittspridning vid en pandemi – stängning av skolor och förskolor. Vägledning för skol- och förskoleverksamhet (finns på www.socialstyrelsen.se)
- Smitta i förskolan – En kunskapsöversikt (finns på www.socialstyrelsen.se)

Ny Skola – Nya Möjligheter

Efter en ganska stormig vår med många skrivelser och debattinlägg om skolan i Skinnskatteberg vill jag nu skriva om allt positivt som händer.

Vi står inför ett omfattande utvecklingsarbete, en renovering av Centralskolan är inledd och vi har fått en riktigt fin utemiljö för våra elever på Centralskolan.

Rekrytering efter en ny rektor är inledd. Jag, Ylva Åkerberg, kommer att vikariera som rektor tills nya rektorn är på plats. Leif Rolén kommer att arbeta som vikarierande biträdande rektor på halvtid. Kontaktuppgifter om oss och mer information om vår arbetsfördelning hittar ni på vår skolportal: <http://skolportal.skinnskatteberg.se>

Hitintills har ni invånare bara tagit del av negativa skrivelser angående ekonomin när det gäller ombyggnationen av Centralskolan. Jag vill nu delge er några av de pedagogiska fördelarna bygget medför:

- Eleverna kommer nu att få en modern datasal där man kan vara med helklass. Som vi haft det hittills har man endast kunnat utnyttja salen i halvklass.
- Alla klassrum förbereds för att ha projektor i taket så att all IT undervisning, filmvisning med mera sker genom denna.
- Vi har haft gamla svarta tavlor i många av klassrummen. Nu blir det whiteboards.
- Alla klasser kommer att få ett eget grupprum i närheten av hemklassrummet för att kunna göra gruppindelningar.
- Eleverna kommer att få ett modernt elevcafé där man kan köpa hälsosamt mellanmål.
- Det byggs en toppmodern bildsal med fotostudio, keramikverkstad mm.
- Det byggs arbetsplatser för personalen. Idag har inte alla tillgång till en egen arbetsplats.
- Istället för att ha haft fem personalrum byggs nu ett större för all personal inom skolan. Detta innebär att man lättare hittar oss när man söker oss och skapar möjligheter till ett utökat samarbete mellan personalen.
- Vi får en ny fin entré till skolan som handikappanpassas.

- Vår brandsäkerhet förbättras med nya brandstegar.
- Vi får ett nytt telefonsystem där alla lärare får en egen telefon.

Hela ombyggnationen beräknas vara färdig i februari år 2010. Då räknar vi med att alla elever är tillbaka i sina ordinarie klassrum.

Under höstterminen kommer det att utlysas en tävling för att lämna förslag till ett nytt namn på Centralskolan. Tanken är att vi skall ha en skylt med ett nytt namn till invigningen av vår nya skola efter det att bygget är klart. Information om detta kommer att läggas ut på skolportalen.

Vi står även inför en riktig utmaning för att förbättra kvaliteten på vår skola. Till vår hjälp har vi Bert Stålhammar som har en bred erfarenhet av läraryrket. Han har varit både skolledare och riksdagsman. Nu är han professor i pedagogik vid Örebro Universitet. Några av er känner nog igen honom från serien klass 9A där han var med som rådgivande expert. Bert har bland annat bokat in flera intressanta föreläsare som skall inspirera oss till en fortsatt utveckling av vår skola. Dessa föreläsningar kommer att ske den sista torsdagen varje månad och den äger först rum för skolans personal och på kvällen sker samma föreläsning för allmänheten.

All personal inom skolan har börjat terminen med att gå en utbildning i Project Charlie. Project Charlie är ett generellt förebyggande program som medverkar till att ge eleverna en positiv självuppfattning och en god självkänsla. Det lägger grunden för nolltolerans mot mobbing och skolk och det skapar grundförutsättningar för en god studiero med goda studieresultat. Detta kommer att schemaläggas som en timmes livskunskap per vecka för alla klasser från årskurs 1-9

Titta gärna in till oss för att höra mer!

Varmt välkomna till en ny termin vid Skinnskattebergs skolor höstterminen 2009 önskar

Ylva Åkerberg, vik rektor

"Vill du beställa din saga?" – ett förtrollande projekt

Under våren har eleverna i tvåorna på Dungen och Sotvretsgården haft en fantastisk möjlighet att beställa sina egna sagor!

Vi som jobbar i tvåan hade hittat en grupp författare som hade skrivtorka och behövde lite inspiration. Varje elev (några jobbade två och två) fick skriva ner sin sagobeställning som skickades till de väntande sagoskrivarna.

Efter några veckor kom ett första utkast. Nu var det tid för ytterligare synpunkter, häxan skulle vara lite hemskare, det skulle hända mera i sagan, hjältingen skulle klara flera uppdrag... Önskemålen var många. De skickades åter till författarna som jobbade vidare.

Fredagen den 15 maj var en stor dag, nu skulle författarna komma på besök med sina sagor. Alla eleverna samlades i Sotvretsgårdens lekhall och spänningen var stor. Det var den också bland författarna som alla var... elever i 9B! De yngre eleverna gjorde stora ögon när niorna klev in i rummet, de hade hela tiden trott att det var vuxna som skrev!

Nu fick tvåorna sätta sig tillsammans med "sin" författare som läste sagan för beställaren för första gången! Det var en underbar stund att se alla dessa möten. Där sagan blev en bro mellan de stora och de små. Det var sagorna verkligen värda för niorna hade lagt ner massor av arbete på sina texter.

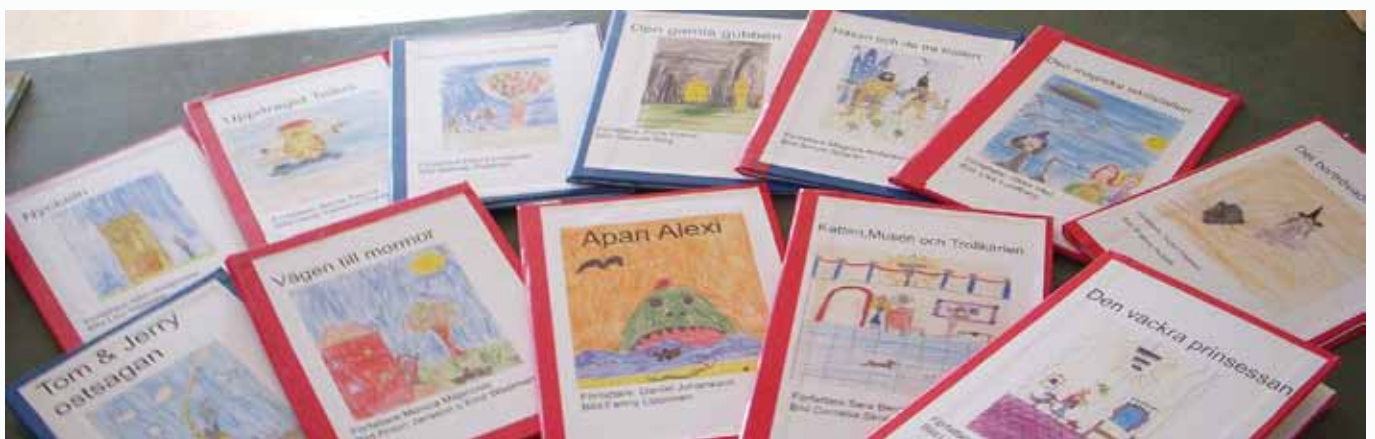
Sagorna lämnades kvar för nu var det tvåornas tid att arbeta. Varje saga skulle få två bilder och det var de yngres uppgift. Energin flödade och det blev fina bilder till de blivande böckerna.

Efter en del arbete i datasalen av eleverna med att sätta alla texter och scanna bilder så blev det var sin bok till alla elever som deltagit i samarbetet.

Ett stort tack till alla er elever som gjort ett mycket fint arbete!

Kristin, Jerk, Eva och Lena - stolta lärare i år 2 och 9

Ny skola, Nya möjligheter

Torsdag den 24 September

Fil. Dr. John Steinberg, Sigtuna

Ämne: Ledarskap i klassrummet. Att ”vända” en klass

Ledarskap är avgörande för dagens skolor. Med utgångspunkt från filmsekvenser visar John avgörande moment som bidrar till arbetsro - eller tvärtom. Vi tittar på faktorer som pedagogen kan påverka för att hjälpa sig själv och sina elever.

Föreläsningarna bygger på Johns böcker, bl a Världens bästa fröken, Ledarskap i klassrummet, Hur man handskas med besvärliga klasser och en ny bok som utkommer under våren 2010 som heter Att vända en klass., dvs uppnå en önskvärd förändring och utveckling. John lovar en praktisk, inspirerande och framförallt informativ studiedag med exempel på metoder du kan prova redan nästa skoldag.

Torsdag den 26 November

Professor Gunnar Berg, Uppsala

Ämne: Varför misslyckas skolutveckling?

Föreläsningen handlar dels om varför tidigare storsatsningar på skolutveckling (t ex skolutveckling via IT) har misslyckats, vilka lärdomar vi kan dra av detta och hur en vardagsnära skolutveckling som tar fasta på dessa lärdomar kan gå till i praktiken. Passet inleds med en föreläsning. Därefter följer gruppdiskussioner som eventuellt kompletteras med ytterligare kortare föreläsningar.

Gunnar Berg som är professor i pedagogik vid Mithögskolan har under många år studerat förändrings- och utvecklingsarbete i skolan med utgångspunkt i ett vetenskapligt perspektiv.

Nedanstående tider gäller för båda föreläsningarna:

kl.15.00 - 18.00	För skolans personal
kl. 18.30 - 20.00	För föräldrar och andra intresserade
Plats:	Korpen

SOMMARSKOLA

Alla elever tog inte sommarlov den 10 juni utan några fortsatte i sommarskolan, en verksamhet som i år bedrevs för första gången vid Centralskolan i Skinnskatteberg. Vi erbjöd alla elever i år 8 och 9 som inte hade uppnått målen för g i något av basämnen matte, svenska eller engelska en plats på sommarskolan.

Undervisningen var förlagd till veckorna 25 och 32. vi var två lärare som undervisade och totalt hade vi 22 elever; de flesta deltog båda veckorna, många endast en.

Både eleverna och vi lärare upplevde sommar-skoleveckorna som väl använd tid. Små grupper gjorde att alla hade chans till mycket individuell handledning och hjälp med det som upplevdes som jobbigt och svårt. Några av niorna lyckades nå målen för G i respektive ämne och är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram istället för att vara hänvisade till IV-programmet.

Vi lärare tycker det var stimulerande och kul att jobba med sommar-skoleeleverna. Arbetsklimatet var gott och stämningen var positiv. Våra elever var trevliga och glada och attityden i gruppen visade på att verksamheten upplevdes som meningsfull. En elev uttryckte det i utvärderingen: "Det var SUPERVÄRT att komma hit!!!"

Fredrik Jansson
Lena Stenhag

Bild: Peppe Arninge - VKL

BIBLIOTEKET INFORMERAR

Utställningar:

”Skogens kvinnor” av studenter från Skogsmästarskolan, fotograf Håkan Olsén. 9/9 - 9/10
Vernissage onsdag den 9 september kl 17.

I samband med Internationella Alzheimerdagen 21/9. Bergslagsbygdens demensförening ställer ut 16/9 - 9/10. 16/9 kl 14 finns Ewa Sandstedt i biblioteket och berättar om stöd till anhöriga och personer med demenssjukdom.

Bibliotekets öppettider:

Mån	9-17	Tors	10-17
Tis	9-17	Fre	9-17
Ons	9-19		

Skinnskattebergs bibliotek
www.skinnskatteberg.se/biblioteket
0222-451 38
biblioteket@skinnskatteberg.se

Isas reflektion och boktips

Sängen av Lygia Bojunga

Varje bibliotekarie tvingas någon gång lära sig gallringens konst, oavsett man vill eller ej. Ett bibliotek bör innehålla något för varje läsare, klassiker, nytt, brett och smalt, och samtidigt fungera som en mötesplats i samhället. Alla medier kan inte få plats i biblioteket helt enkelt, men vilka ska bort? Slitna, trasiga är kanske uppenbart. Men hur är det då med dem som är helt fräscha och aldrig utlånade. Som bibliotekarie har man då åtminstone två val; förpassa boken ur beståndet eller ta hem boken, läsa den och fråga sig varför ingen tidigare har lånat den, pratat eller skrivit om den.

En tunn vit bok med en underbart tecknad säng med en flicka i, på framsidan, viskade till mig. Boken hade fun-

nits i beståndet över tre år, utan ett enda utlån, skriven av Bojunga, brasiliansk författare som fick 2004-års litteraturpris till Astrid Lindgrens minne.

Jag följer sängen, som står i handelsernas centrum i boken, mellan olika ägare. Möter Petunia, flickan vars vilja att återföra sängen till dess rättmätige ägare är lika stor som hennes kärlek. Jag blir förundrad över att inte fler har läst denna bok och hoppas att fler ska få det njutningsfulla tillfället att läsa den samt hitta till en mycket spännande sydamerikansk författare.

Återvinn dina tidningar och förpackningar

Vad lägger du i din soppåse? Hamnar dina mjölkpaket där? Källsortera dina förpackningar istället. Avfallet kommer då till nytta som nya material eller energi. Läs om hur du ska sortera och vad som händer med materialen du sorterat ut.

Tidningar/Returpapper

T ex tidningar, kataloger och broschyrer. Sorteras manuellt. De olika papperskvaliteterna går till tillverkning av nytt papper i olika kvaliteter.

Pappersförpackningar

T ex mjölkpaket, pastapaket, äggkartong och papperskassar. Går till tillverkning av pappskikt på gipsskivor och nya förpackningar.

Metallförpackningar

T ex tom sprayburk, konservburk, metalltuber och aluminiumfolie. Sorteras maskinellt. Stålblåt blir motordelar och armeringsjärn. Aluminium smält ned till ny aluminium.

Förpackningar av hårdplast

T ex ketchupflaska, glassbytta, schampoflaska och plastlock. Sorteras manuellt. Mals ned och säljs till återvinningsindustrin för att bli pulkor, häststaket, parkbänkar och rör.

En gammal kartong blir en ny kartong - om du lämnar den till återvinning.

Förpackningar av mjukplast

T ex plastpåsar, plasttuber. Går till förbränning för energjutvinning. Snart kommer detta återvinnas och bli t ex plastpåsar.

Glasförpackningar

T ex glasburkar och glasflaskor. Blir nytt glas, isolering (glasull) och blandas i betong.

Mer information

Förpacknings- och tidningsinsamlingen har mer information om förpackningar och tidningar. Se hemsidan www.ftiab.se eller ring på tfn 0200-880311.

Läger i skraddartorp

Klockan 12:00 torsdagen den 14 maj åkte 4:orna på Sotvretsgården till Skraddartorp på läger. När vi kom fram packade vi upp alla våra saker.

Sen gick några och bada och fiska.

Dom som bada tyckte det var väldigt kallt.....

Sedan åt vi mellanmål. Efter mellanmålet fick vi välja fritt. När vi hade haft fritt ett tag så gick vi tipspromenad. På tipspromenaden fanns det 12 stycken frågor och vi gick i skogen. När tipspromenaden var slut så tände vi brasan och grillade korv.

Sen tog de vuxna fram snacks och sen hade vi 5 kamp. På 5 kampen åkte vi gå skidor, potatis på sked, hoppa säck, pinnen i flaskan och boll kastning.

Senare på kvällen runt 22:00 tiden sprang några till bryggan och tittade på solnedgången då såg dom en kräfta och en blodigel.

Kräftan var väldigt liten! Senare gick vi till brasan och grilla marsmallows. Sen hade vi disco. På discot dansade

vi och åt snacks. Runt 23:00 tiden berättade Emils pappa Mats Tureson Bellmanhistorier vissa var så tråkiga att det blev roliga till slut. Klockan 00:00 firade vi Emma Svanberg som fyllde 11år och då gav några henne paket. Sedan somnade nästan alla. På morgonen så åt vi frukost, vissa åt på bryggan och vissa vid bordet uppe vid huset. Sedan badade Jesper Lindström och då tänkte Elis Jakobsson bada men han hittade inte sin badkläder. Så istället för att bada så spelade vi brännfotboll och lekte lekar från fem kampen. Efter de städade vi och sedan åkte vi hem.

Vi tackar alla föräldrar som ordnade det för oss!!!!□

De som var med var: Alexander, Line, Emil, Malin, Ludwig, Eeva, Max, Johannes, Albin, Elis, Emma och Jesper. Ink Föräldrar och Stina Grufman var med.

Det händer

på Kulturhuset Korpen i september 2009

Onsdag 2 september kl 19.30

Film fr 15 år. Arr: Skinnskattebergs FilmFörening-SFF med stöd av Skinnskattebergs kommun. Information om filmtitlar finns på biblioteket och www.biokorpen.se, du skapar din egen inloggning som du kan spara för att komma direkt till medlemssidorna nästa gång du besöker hemsidan.

Torsdag 10 september kl 19.00

Konsert med Marie Macleod, cello och Martin Sturfelt, piano

Martin Sturfält och Marie Macleod träffades 2003 på Guildhall School of Music i London och har konserterat flitigt särskilt i England. De vann 1:a pris vid Tunnel Trust Audition Competition och har gjort inspelningar på SR för senare P2-sändningar bl.a. Weber. 27/6 spelade de Rachmaninov, Mendelsohn och Watkins på Wigmore Hall i London. Martin är en av de mest efterfrågade unga pianisterna i Europa i dag. Efter konserten: Årsmöte i Skinnskattebergs Kammarmusikförening. Entré: 140:-/vuxna, 80:-/medlemmar i Kammarmusikföreningen, skolungdom t.o.m. gymnasiet har fri entré! För studerande vid SLU-SMS och Folkhögskolan är entrén fri efter betald medlemsavgift(120:-/spelår). Arr: Skinnskattebergs Kammarmusikförening med stöd av Skinnskattebergs kommun, Statens Kulturråd, Västmanlandsmusiken och Systemair.

Söndag 13 september kl 15.00

Matinéfilm från 7 år. Arr: Skinnskattebergs FilmFörening-SFF med stöd av Skinnskattebergs kommun. Information om filmtitlar finns på biblioteket och på www.biokorpen.se

Söndag 13 september kl 18.00

Film tillåten från 11 år. Arr: Skinnskattebergs FilmFörening-SFF med stöd av Skinnskattebergs kommun. Information om filmtitlar finns på biblioteket och www.biokorpen.se

Fredag 25 september kl 19.00

Konsert med "Duo KeMi" violin och gitarr

Duo Kemi, Daniel Migdahl, violin, och Jacob Kellerman, gitarr, har spelat tillsammans i två år. Båda är diplomerade från Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Sättningen violin - gitarr har gjort att de gärna låter konstmusik och folkmusik bilda kontraster i sina arrangemang. Daniel studerar f.n. på Mozarteum i Wien och Jacob vid Hochschule fur Musik i Nurnberg. Vi kommer att få höra musik av Bach, Paganini, Schubert och Sarasate. Entré: 140:-/vuxna, 80:-/medlemmar i Kammarmusikföreningen, skolungdom t.o.m. gymnasiet har fri entré! För studerande vid SLU-SMS och Folkhögskolan är entrén fri efter betald medlemsavgift(120:-/spelår). Arr: Skinnskattebergs Kammarmusikförening med stöd av Skinnskattebergs kommun, Statens Kulturråd, Västmanlandsmusiken och Systemair.

Söndag 27 september kl 15.00

Matinéfilm för alla. Arr: Skinnskattebergs FilmFörening-SFF med stöd av Skinnskattebergs kommun. Information om filmtitlar finns på biblioteket och på www.biokorpen.se

Söndag 27 september kl 18.00

Film tillåten från 15 år. Arr: Skinnskattebergs FilmFörening-SFF med stöd av Skinnskattebergs kommun. Information om filmtitlar finns på biblioteket och på www.biokorpen.se

Måndag 28 september kl 18.00

Kommunfullmäktige sammanträder.

Ärendelista och info: Se www.skinnskatteberg.se

YOGA

Yoga, nybörjare

Start: Söndag 20/9 kl. 10.30
7 ggr, 2 studietim.

Plats: Meddelas vid anmälan

Ledare: Mikael Bede

Yoga, fortsättning

Start: Fredag 18/9 kl. 16.00
7 ggr, 2 studietim.

Plats: Meddelas vid anmälan

Ledare: Mikael Bede

Yoga

Start: Måndag 14/9 kl. 17.30
7 ggr, 2 studietim.

Plats: Meddelas vid anmälan

Ledare: Isabelle Andersson

Kontakta Studieförbundet Vuxenskolan,
tfn: 0221-130 09

Bysala Hembygdsförening

Hembygdsauktion

Bysala Hembygdsgrd
12 september kl. 19.00.

Handarbeten, hantverk, hembakat mm.
Kaffeservering och lotterier.

Varmt välkomna!

Miljöstipendium - Miljöpris

Har du, eller vet du någon som gjort en bra miljöinsats?

Skinnskattebergs kommun delar årligen ut ett miljöstipendium och ett miljöpris. Senaste inlämning av förslag till kandidat 2009, är den 30 september. Det ska gå till någon eller några som har gjort något extra för miljön i kommunen under året.

Stipendiesumman är på högst 10.000 kronor. Miljöstipendierna ska användas för att utveckla kompetensen och miljöarbetet inom kommunen. Erfarenheter ska också spridas inom kommun.

Regler och riktlinjer för hur man nominerar kandidat:

Miljöpriset utdelas för särskilt förtjänstfull insats inom miljöområdet. Insatsen skall leda till en bättre miljö eller förebygga, begränsa eller undanröja en miljö- och eller hälsofarlig verksamhet genom exempelvis information, undervisning, produktutveckling, aktivt miljö- och naturvårdsarbete. Priset utdelas inte för insatser inom arbetsmiljöområdet.

Miljöstipendiet utdelas för studier, kurser, studieresor eller annan aktivitet, vars syfte är förkovran i miljöfrågor.

Kommunstyrelsens arbetsutskott kan utse flera pristagare eller stipendiater som då delar på prissumman. Utskottet kan också avstå från att dela ut priset eller stipendiet.

Priset kan tilldelas enskild person, verksamhet eller grupper av enskilda personer som skolklasser, föreningar, arbetslag eller liknande. Pristagare skall som enskild person vara mantalsskriven i Skinnskattebergs kommun, medan organisation, verksamhet eller förening skall ha säte i kommunen. Undantag kan medges om pristagaren på annat sätt har nära anknytning till Skinnskattebergs kommun.

Förslag på kandidater skall vara kommunstyrelsens arbetsutskott tillhanda senast 30 september 2009. Till förslag eller ansökan skall bifogas en motivering.

Pristagare utses av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Miljöpriset delas ut av kommunstyrelsens ordförande i samband med kommunfullmäktiges sammanträde.

Ytterligare upplysningar lämnas av Bengt-Åke Andersson på telefon 0222-451 23.

rfhl

Riksförbundet för hjälp åt

narkotika- och läkemedelsberoende

VISST FINNS VI

För dig med psykisk ohälsa, drog, alkohol
eller läkemedelsmissbruk!!!
Behöver du stöttning, peppning eller bara någon
som lyssnar... hör av dig till någon av oss.

Lokalföreningen Oberoende Skinnskatteberg

Ombud Skbg:
Daniela Hassenstein
daniela.hassenstein@rfhl.se
0768 – 35 32 05

Ombud Fagersta:
Simone Lundh
0730 – 39 29 64

www.rfhl.se

Nu är det klart för sanering av sågplanen i Riddarhyttan

Efter en lång process för att reda ut ansvarsfrågan ska nu ca 20 000 ton arsenik- och dioxinförorenade massor schaktas ut bort. Det spån som finns på delen som är Sveaskogs ansvarsområde kommer att kunna återvinnas som fjärrvärme. Arbetet, som till viss del redan startat, beräknas vara klart till jul. Efter saneringen blir området, som ju är en populär mötesplats för evenemang, en säker plats att vistas på.

Entreprenören kommer att kalla till ett informationsmöte.

Skinnskattebergs kommun, Teknik och service

CENTERPARTIET

Folkpartiet Liberalerna

nya
moderaterna

Kristdemokraterna

Vill Du vara med och styra Skinnskattebergs kommun efter valet 2010?

Kom då till "Allians för Skinnskattebergs" UPPTAKTSMÖTE.

När? Den 9 september 2009, kl. 19.00

Var? Galleri Astley

Hur? För fram Dina åsikter och Din bild av Skinnskattebergs framtid.

Har du några funderingar? Ring eller skriv ett e-postmeddelande till:

Carina Sándor, tel. 070-30 32 192, e-post. carina.sandor@liberal.se

Rolf Andersson, tel. 070-530 25 86, e-post. johnrolf@spray.se

Bo Öberg, tel. 070-624 33 03, e-post. bo.oberg@skinnskatteberg.se

Lars Carnbrand, tel. 0222-300 72

Allians för Skinnskatteberg

www.alliansforskinnskatteberg.se

Stacken Familjecentral

Familjecentralen är en mötesplats för föräldrar och barn, 0-6 år. Här kan barnen leka, sjunga, måla och föräldrar ges möjlighet att träffa andra småbarnsföräldrar. Kaffe, te och dryck till barnen finns till självkostnadspris.

Öppettider

Tis kl. 8.30 - 16.00
 Ons kl. 8.30 - 16.00
 Fre kl. 8.30 - 15.00

Onsdag 2 september

Gosedjurs picknick Ta med ditt gosdjur så har vi picknick tillsammans ute på gräset. 10.30

Onsdag 9 september

Utflykt på herrgårdsängen med SÅPBUBBLOR
 Vi går från Stacken 10.00. Ta med matsäck och något att sitta på. (vi tar med kaffetermos)

VÄLKOMNA tillbaka efter sommaren, både nya och gamla besökare.

telefon 45055

Ungdoms-/Föräldrastödjare

Ungdom eller Förälder

Jag finns till hjälp med råd och stödsamtal.

Ni kan nå mig via telefon, mail eller besök mig gärna i de nya lokalerna i kommunhuset.

Jag för inga journaler och jag har tystnadsplikt.

Inga frågor är dumma frågor!

Välkomna!

Carina Granqvist

0222-45077

carina.granqvist@skinnskatteberg.se

Cope- föräldrautbildning

för dig med barn i åldern ca 3-11 år.

Föräldrars delade erfarenheter är viktiga och värdefulla. Tillsammans försöker vi hitta strategier där vi genom att ändra vårt eget förhållningssätt, kan minska våra barns negativa beteenden.

**Vill du utveckla dig i din föräldraroll?
 Känns det kanske spännande och utmanande?
 ... då kan det vara nå't för dig!
 Varför inte hänga på?**

Vill du veta mer? Kom till ett informationsmöte på Stacken,
 Kyrkvägen 1. onsd. 8/9 kl. 19.00- 20.00 Fika!

Kursen startar 15/9, består av 8 kurstillfällen 19.00- 21.00 och är kostnadsfri.
 Vi bjuder på fika varje gång!

Lotta Larsson (070- 2214841) och Carina Andersson Stacken (450 55)

Välkomna!

Skinnskattebergs kommun

Vill du delta i en studiecirkel?

Nu startar vi upp höstens verksamhet och detta är vad som finns att välja på än så länge:

Oj då - jag kan visst sjunga - kören!

Att sjunga är en form av friskvård, det utsöndras bra ämnen i kroppen när man sjunger.

Kör för dej som vill sjunga men inte har vågat, här platsar alla!

Start måndag 7 september kl.18.00

Anmäl dig till ABF eller kom till Bergslagens folkhögskolas aula när vi startar.

Släktforskning - Sök efter dina rötter och lär dig mer om din historia.

Webbdesign - Lär dig göra och uppdatera hemsidor.

Språkcirklar – Vi erbjuder cirklar i engelsk konversation, svenska & spanska

Datakurs – vi erbjuder olika typer av datacirklar: grund& fortsättning för pensionärer, ordbehandling m.m.

Konstcirkel – Vi erbjuder cirklar i måleri, skulptur, smide, träslöjd m.m.

Och mycket, mycket mer.....

Saknar du något?

Har du ide på någon cirkel så hör av dig!

Vi startar när cirkeln är full, ca 7 personer behövs.

Jakt och fiskemässa 2010

Under våren 2009 har vi jobbat med att undersöka förutsättningarna för en jakt och fiske mässa här i kommunen. Detta arbete kommer vi att fortsätta med och under hösten arrangera cirklar och seminarier kring temat naturen. Detta för att en framtida mässa inte bara skall vara en enskild årlig händelse utan under hela året lyfta fram vår fantastiska natur och de otroliga möjligheter den för med sig. Förslag på aktiviteter är bl.a. svampexkursioner, naturfilmsfestival, ungdomsnaturläger, jakt och fiskeseminarier och mycket mer. Har du idéer så hör gärna av dig.

D.I.Y – Do it yourself

Vi har fått ett nytt ungdomsmaterial där unga kan hitta stöd i allt ifrån att göra film till att arrangera festivaler. Vi återkommer med mer information.

Låter det intressant? För mer information eller anmälan kontakta ABF.

Expeditionen i Skinnskatteberg

Öppettider:

Tisdagar

10:00 - 12:00 & 13:00 - 17:00

Adress:

Fagerstavägen 13 (Lurbohallen)

739 30 Skinnskatteberg

Tel: 0222-410 70

Välkommen att delta i vår verksamhet!

Medlemsmöte

Skinnskattebergs Arbetarekommun (s)
inbjuder till medlemsmöte!

Tisdagen den 15 september
kl 19.00 i S:t Davidsgården

Nya och gamla medlemmar samt
sympatisörer är hjärtligt välkomna!
Vi bjuder på Fika!

Socialdemokraterna i Skinnskatteberg
Hemsida: www.s-info.se/skinnskatteberg

Välj Hembygdens kyrka

20 september 2009

Kyrkofullmäktige

1. Gösta Gustafsson
2. Aina Ek
3. Björn Ejire
4. Britta Eriksson
5. Per Björklund
6. Kristina Bergstedt
7. Lars Carnbrand
8. Pia Luotomäki
9. Siri Forsgren
10. Gun-Marie Jakobsson
11. Tage Berggren
12. Vanja Leneklint
13. Bertil Leneklint
14. Birgitta Berglund
15. Nils Reuterhäll
16. Ulla Forsberg
17. Jonny Strömberg

**Tillsammans kan vi skapa ett
bättre Skinnskatteberg**

Folkpartiet Liberalerna

**Vi behöver Dig som vill vara
med och dra Ditt strå till stacken!**

Alla kan delta på sina villkor, till exempel
- delta i våra månadsmöten och diskutera
aktuella frågor i vår kommun. Ju fler idéer
och förslag, desto bättre slutliga förslag.
I en liten kommun som vår ligger förslag
och beslut synliga för alla.

- vara med i en arbetsgrupp om en
aktuell fråga
- efter nästa val komma in i
fullmäktige
- på sikt delta aktivt i utskott eller
nämnd

**Är Du ung, gammal eller mitt i livet?
Om demokratin ska leva, måste många
delta och ta ansvar.**

Gör slag i saken, och hör av Dig!

carina.sandor@liberal.se
janne.lejon@telia.com
vanja.leneklint@telia.com eller tel 416 72

Vi lovar Dig en rolig och intressant tid!

**Månadsmöte den 14 september
kl 19 i Hedgården med frågor inför
kommunfullmäktige och budgetfrågor**

Du är hjärtligt välkommen!

Vi bjuder på fika

Rösta i kyrkovalet 20 september

Alla medlemmar i Svenska kyrkan som fyllt 16 år har rätt att delta i kyrkovalet. Med din röst kan du påverka vägvalen för Svenska kyrkan de kommande åren.

Vi socialdemokrater tycker att Sverige ska vara ett välfärdsland för alla. En öppen och demokratisk folkkyrka är en viktig del av detta. I Svenska kyrkan samlas många för att fira familjens högtider eller för att söka tröst och styrka. Vi vill att Svenska kyrkan prioriterar mötet med människor.

Kyrkan ska behålla vigselrätten och bedriva verksamhet där alla barn och ungdomar kan känna sig välkomna. Internationell solidaritet ska vara en bärande kraft i Svenska kyrkan.

Rösta på Socialdemokraterna i kyrkovalet!

Kyrkopolitisk kontaktperson
i Skinnskatteberg (s):
Marianne Engström, tel 070-3999204

Kyrkoval 20 september 2009

Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd och beroende av människors engagemang. Alla är välkomna att vara med, ta initiativ och dela ansvar. I kyrkovalet har Svenska kyrkans medlemmar möjlighet att rösta på de grupper och personer som ska besluta om frågor som påverkar kyrkans verksamhet och framtid.

När är kyrkovalet?

Söndagen den 20 september 2009 är det kyrkoval.

Vad väljer vi till?

I kyrkovalet väljs de personer som ska få förtroendet att styra kyrkan de närmaste fyra åren. Direktval sker till kyrkofullmäktige i församlingen, stiftsfullmäktige i stiftet och till kyrkomötet på den nationella nivån.

Vem får rösta?

För att få rösta ska man vara medlem i Svenska kyrkan och folkbokförd i Sverige den 21 augusti (då röstlängden fastställs) samt senast på valdagen fylla 16 år.

När kommer röstkortet?

Ungefär den 2 september 2009 får de röstberättigade sitt röstkort. Där finns uppgifter om vilka val man har rätt att rösta i och till vilken vallokal man ska gå.

Hur gör jag för att rösta?

På valdagen, den 2 september 2009, har vallokalerna i regel öppet sex timmar. Alla är öppna klockan 18-20. Information om vallokaler, röstmottagningsställen och öppettider finns på röstkortet.

Det går att förtidsrösta på pastorsexpeditionen (och alla pastorsexpeditioner i hela landet) 7-12 september och 14-16 september.

Är det möjligt att personrösta?

I valet den 20 september 2009 kan man personrösta i större utsträckning än vid tidigare kyrkoval. På valsedelns kan man markera de tre personer man helst vill se valda.

Vad gäller i Skinnskatteberg med Hed och Gunnilbo församling?

Förtidsröstning:

Pastorsexpeditionen 7-12 september och 14-16 september under expeditionstid, vanligen 8.00-15.00

Lördag 12 september endast kl. 09.00-12.00

Kvällstid finns den 7 sept. och 14 sept. kl 17.00-20.00

På valdagen:

Vallokal: S:t Davidsgården i Skinnskatteberg

Särskilda röstmottagningsställen:

Riddarhyttan, förskolan Ekorren.

Hed, Hedgården.

Färna, förskolan i Färna skola.

Öppettider finns på röstkortet.

Kom ihåg att ta med röstkortet vid röstning.

Mvh. Valnämnden i
Skinnskatteberg med
Hed och Gunnilbo församling.

Miniorer -09

Onsdagar

Kl. 14.00-15.30

Start: 16 September

Miniorerna är för alla
som går årskurs 1-3

Kom och var med!

Vi pratar, spelar spel, skapar, leker roliga lekar
och har kul.

Miniorgruppen har 15 platser
för terminen.

För anmälan kontakta mig på:
0222-336 34 eller
070-651 30 30 //Martin Ståhl

Juniorer -09

Måndagar

Kl. 15.00-16.30

Start: 21 September

Kyrkans juniorgrupp är för er
som går årskurs 4-6.

Vi träffas en gång i veckan på St.Davidsgården
för att skapa, prata, fika, spela spel och ha kul!

Juniorgruppen har 15 platser
för terminen.

För anmälan kontakta mig på:
0222-336 34 eller
070-651 30 30 //Martin Ståhl

**INTE
SOM
DU
TROL**

Vill du konfirmera dig?

Kontakta Marie 0222-336 30 eller Martin 0222-336 34

Mail: marie.blomme@svenskakyrkan.se eller

martin.stahl@svenskakyrkan.se

Festival 5-6 september

Festivalen utan kravallstaket!

Finns i Finnåker - i skogarna bakom Kolsva!
(www.finnaker.se)

Rock for Moc är en allkulturfestival med mu-
sik, dans, teater och rollspel m.m.

Rock for Moc vill att amatörer ska kunna möta
erfarna artister under samma villkor
med bra ljud, ljus och scen.

Konfirmandassistentgruppen
i vår församling åker till
festivalen i år.

Rock for Moc arrangeras av Svenska Kyrkans Unga i Västerås stift

Läs mer om festivalen på www.rockformoc.com

Observera att
Rock for Moc
är en drogfri festival.

Syföreningarna

startar för terminen

Hed

Mån. 7/9 kl. 14.00

Hemma hos Erik och Britta, Karlsberg.

Föreningen välkomnar nya medlemmar, både män och kvinnor. Vid frågor ring ordförande Gunilla Persson 0222- 320 90

Skinnskatteberg

Dagsyföreningen: mån. 14/9 kl. 14.00.

Kvällsyföreningen: ons. 2/9 kl. 19.00

S:t Davidsgården, Skbg.

Föreningen välkomnar nya medlemmar
Vid frågor ring ordförande

Anna-Karin Söderberg 0222- 106 21

Korsdrag hösten 2009

S:t Davidsgården i
Skinnskatteberg

Onsdag 9/9 kl. 13.00

”Dan Andersson- jag vill ut att vandra”
Bertil Olsson spelar och sjunger.

Onsdag 23/9 kl. 13.00

”Hemlig gäst”

Onsdag 7/10 kl. 13.00

”Evert Taube i våra hjärtan”
Glädjekören och Susanne Bågenfelt.

Onsdag 21/10 kl. 13.00

”Hemma hos mina kompisar vargarna”
Tage Berggren berättar och visar bilder.

Onsdag 4/11 kl. 13.00

”Rättvisemärkt, vad är det?”
Eva Elmstedt Frisk informerar.

Onsdag 18/11 kl. 13.00

”Tjärdalen och Kolmilan”
Lars Carnbrand berättar och visar bilder.

Onsdag 2/12 kl. 13.00

”Ord och litet visor”
Bo Senter med sin gitarr.

Onsdag 16/12 kl. 13.00

”Sjung i juletid”
Sven-Eric och Elisabeth Skattäng spelar
och sjunger advents- och julsånger.

LOVÉN ROLÉN SJUKGYMNASTIK

Behandling * Träning * Rådgivning

Nu har vi även stötvågsbehandling!

Välkommen att provligga nya TEMPERA
MED-Madrassen (OBS ej Tempur)

Teltid (säkrast):

Mån-Fre 7.30-8.00 0222-106 57

Lena 070-728 72 38

Leif 070-441 27 43

Petra 070-592 63 86

Välkomna önskar Lena, Leif och Petra

Svenska kyrkan
SKINNSKATTEBERG MED HED
OCH GUNNILBO

**Värmepumpar &
Elinstallationer**

070-617 48 59 • www.kjellins.se

Kjellins El

Inför säsong 09-10

Ert/ditt företags logotyp som Sargreklam!

Knäppmora AIK är glada om ni väljer att samarbeta med oss. Genom att sponsra Knäppmora AIK bidrar ni till att ordna en meningsfull fritidssysselsättning till många ungdomar i Skinnskatteberg med omgivning.

Kommande säsong 2009/2010 har vi tio lag som tränar och spelar även seriespel.

2 lag kör endast träning. Totalt har vi drygt 220 medlemmar.

Vi har dessutom en grupp med familjegymna samt en badminton sektion.

Och sommartid får alla (inte bara medlemmar) spela beach volley på klubbens egna plan vid Skärsjön.

För att allt ska fungera krävs en massa ideellt arbete, vi har ca 25 ungdomsledare och dessutom ett antal personer som jobbar i styrelsen och arbetsgrupper. De stora kostnaderna är serieanmälningar, domare, materiel matchställ mm. Dessutom vill vi gärna att våra yngre medlemmar ska kunna åka på cuper.

När ni sponsrar klubben får ni erat företags logotyp på sargen i sporthallen.

Den kommer att ses av 150-200 personer varje matchhelg. Dessutom kommer ni att synas på vår hemsida, www.knaepmora.se. Vi ordnar tryck efter ert original i en eller två färger.

Ni kan antingen teckna avtal för ett år i taget eller så tecknar ni ett avtal som gäller tills ni säger upp det, dock minst tre år.

Använd gärna denna sida för anmälan

Er kostnad för detta är:

- 1500 kr för halv sarg bit i 1 år eller 1000 kr/år i minst tre år. Max tryck 950x 400 mm
- 3000 kr för hel sarg bit i 1 år eller 2000 kr/år i minst tre år. Max tryck 1900 x 400 mm
- 9000 kr för ett hörn i 1 år eller 6000 kr/år i minst tre år. Max tryck 2300 x 400 mm

Alla sponsorplatser är placerade på långsidan mitt emot läktaren och på kortsidorna.

Hörnplatserna är dom två hörnen som syns från läktaren.

1500 kr för halv sarg bit i 1 år   1000 kr/år i minst tre år för halv sarg bit.

3000 kr för hel sarg i 1 år   2000 kr/år i minst tre år för hel sarg bit.

9000 kr för ett hörn i 1 år   6000 kr/år i minst tre år ett hörn.

Vid sponsring mer än 1 år skickas faktura 1 gång/år på avtalat belopp.

Företag: _____

Kontaktperson: _____

Underskrift: _____

Tele nr: _____

Svar faxas in på 0222-107 47 eller per brev

Med vänliga hälsningar

Knäppmora AIK, Sponsorgruppen

Köpingsvägen 16, 739 31 Skinnskatteberg

Frågor ring Tomas Andersson 070-310 40 84

Körstart vecka 37

Nu startar en ny sångtermin med små och stora projekt i alla grupper! Alla är välkomna att delta, verksamheten är kostnadsfri.

Barn- och ungdomskören från ca 8 år

Måndag 7 september kl 15.15-16.30
i S:t Davidsgården
Vi börjar varje övning med att fika tillsammans. (Du bör kunna läsa...)

Måndagskören från 15 år

Pop-, rock- och gospelkör!
Måndag 7 september kl 19.00-21.00ca
i S:t Davidsgården

Glädjekören – för daglediga

Vi sjunger allt från visor till gospel
Tisdag 8 september kl 10.00-11.30ca
i S:t Davidsgården

Hedkören – kyrkokör i södra församlingsdelen.

VI sjunger allt med glatt humör!
Tisdag 8 september kl 19.00-21.00ca
i Hedgården

S:t Davidskören – kyrkokör i Skinnskatteberg.

Traditionell fyrstämmig körmusik.
Tisdag 1 september kl 19.00-21.00ca
i S:t Davidsgården.
Ny antagning sker efter körens Engelsresa under hösten.
Om du vill börja i kören, ta kontakt med ledare Gunilla Kindahl Broberg.

För mer information ring körledarna
Susanne Bågenfelt 0222-336 35
Gunilla Kindahl Broberg 070-315 64 36

Ge en gåva
90 0122-3 Pg
900-1223 Bg

Sjunger du visor? Skriver du själv?

Vill du vara med på en viskväll i Skinnskatteberg och dela din musik med andra?
Sjung en sång eller många, lär ut något till publiken...

Viskväll fredag 23 oktober kl 19.00 i S:t Davidsgården (preliminärt datum)

Anmäl din medverkan
SENAST 25 september

till Susanne Bågenfelt 0222-33635
susanne.bagenfelt@svenskakyrkan.se

Till förmån för världens barn genom
Kyrkans internationella arbete.

koncert

Skinnskattebergs kyrka
lördag 26 september kl 18.00

”A drop of Irish...”

McPlummer's Import
möter
Ludvika Oratoriekör
under ledning av
Susanne Bågenfelt

Fri entré

Välkomna!

.....
Svenska kyrkan
SKINNSKATTEBERG MED HED
OCH GUNNILBO

Svenska kyrkans kalendarium september 2009

Skinnskatteberg med Hed och Gunnilbo församling

Söndag	30/8	kl. 18.00	”Som förr”, Kvällshögmässa i Heds kyrka med infogat skriftermål enligt 1942-års ordning. Hans Eric Johansson.
Fredag	4/9	kl. 10.00	Babypaketstillverkning i S:t Davidsgården, Skinnskatteberg.
Söndag	6/9	kl. 11.00	Gudstjänst i S:t Davidsgården i Skinnskatteberg. Marie Blommé.
Onsdag	9/9	kl. 13.00	Korsdrag i S:t Davidsgården i Skinnskatteberg ”Dan Andersson- jag vill ut till att vandra”, Bertil Olsson spelar och sjunger.
Torsdag	10/9	kl. 10.30	Andakt på Klockarbergsgården i Skinnskatteberg.
Söndag	13/9	kl. 11.00	Mässa i S:t Davidsgården i Skinnskatteberg. Hans Eric Johansson.
Tisdag	15/9	kl. 9.30	Verksamhetsstart för ”Kyrkans tisdag”. Hedgården. Se annons nedan.
Söndag	20/9		KYRKOVAL se separat annons.
Söndag	20/9	kl. 11.00	Högmässa i Skinnskattebergs kyrka. Hans Eric Johansson.
Söndag	20/9	kl. 18.00	”Vår röst och Guds”. Gudstjänst i Heds kyrka. Hans Eric Johansson.
Tisdag	22/9	kl. 16.00	Vardagsmässa i Skinnskattebergs kyrka. Hans Eric Johansson
Onsdag	23/9	kl. 13.00	Korsdrag i S:t Davidsgården i Skinnskatteberg. Hemlig gäst.
Torsdag	24/9	kl. 14.00	Andakt på Hemgården i Skinnskatteberg.
Lördag	26/9	kl. 18.00	Konsert i Skinnskattebergs kyrka. Ludvika oratoriekör.
Söndag	27/9	kl. 11.00	Gudstjänst i S:t Davidsgården i Skinnskatteberg. Pia Luotomäki.
Tisdag	29/9	kl. 19.00	Församlingsafton i Hedgården. ”Vardagslivets bilder”, Hedkören.

Efter söndagens 11-gudstjänst serveras kyrkkaffe.

15 september startar vår verksamhet i Hed

”Kyrkans tisdag” Hedgården, tisdagar kl.9.30 – 11.30

Öppen förskola för barn och föräldrar
Vi leker, skapar, sjunger och har andakt

Träff för vuxna - samma tid
Första gången bestämmer vi vad träffarna skall innehålla
och hur ofta vi vill ses! Kom och säg din mening.

Vi fikar tillsammans vid 10-tiden.

Undrar du över något ring Martin Ståhl tel.0222-336 34, 070-651 30 30
eller Lisbet Kjellin tel.0222-336 36, 076-107 83 18

Vi har startat upp Unga Örnar i Skinnskatteberg med hjälp av Köpings Unga Örnar.

Vad är då Unga Örnar?

Unga Örnar är arbetarrörelsens barn- och ungdomsorganisation. Det viktigaste för oss är att alla barn får vara barn - med rätt att ha kul. Vi gör massor med roliga saker. Och både barn och vuxna får vara med och bestämma. Vi åker på läger, spelar teater, fotograferar, filmar, målar, snickrar.

Vad vill vi då?

Skapa en rolig fritid som inte kostar för mycket. Vi kämpar också för att förbättra barns villkor i Skinnskatteberg och erbjuda en meningsfull fritid. För att kunna genomföra detta behöver vi flera medlemmar i Unga Örnar.

Vi bjuder in till informationskväll den 14/9 kl. 18.00 i Bowlinghallen/ ABF's kontor.

Skicka gärna ett mail eller ring, så vi vet att du kommer då vi bjuder på fika, smörgås, saft och bullar till barnen.

Kontakt: Daniela Hassenstein 0702-67 47 20,
dhasenstein@gmail.com

eller Jan Hellberg 070-532 47 50 jan.hellberg@abf.se

Du kan också gå in på Unga Örnars Köpings hemsida för att se lägergården i Färna: www.ungarnarkoping.se

SMEDJEBYGDENS FASTIGHETS AB

Vi är största fastighetsägaren i kommunen och hyr ut

1-2 rok	på - Klockarberget
	- Smedstigen
	- Sjövägen i Riddarhyttan
3-4 rok	- Sotvreten (radhus)
	- Mårdstigen - Harstigen (parhus, även 6 rok)
	- Rådjursstigen - Harstigen (villor)
	- Sjövägen i Riddarhyttan (radhus)

Intresserad?

Ring Åke Nilsson på tel 0706-23 16 35

Titta på: www.smedjebygden.se

Bergslagens Inneklimat

Vi säljer och monterar
luftvärmepumpar av märkena
Toshiba, Mitsubishi och Panasonic

Luft/vatten värmepumpar ingår
också i vårt sortiment.

Just nu för 0222ans kunder
Toshiba Super Daiseikai 13 6,9 Kw
endast 14695:- inkl std montering,
moms och avdraget ROT

www.bergslagensinneklimat.se
070-367 18 62

Massagebehandlingar

Klassisk massage	ca 30 min
Helkroppsmassage	ca 60 min
Friskvårdande massage	
Halvkroppsmassage	ca 60 min
Helkroppsmassage	ca 60 min

Som massör/massageterapeut arbetar jag både i friskvårdande och rehabiliterande syfte.

Det kallas muskelbehandling eller terapeutisk stretching när jag behandlar området du har ont i.

Som massageterapeut arbetar jag på specifika muskler och muskelgrupper genom att tänja, töja, massera och trycka.

Certifierad och Diplomerad Massageterapeut

Toini Korpilahti

Centralvägen 5 Skinnskatteberg

Tidsbokning 070 448 28 77

